

Alte Drucke

**GENETHLIA CHRI-||STI, PIIS MANIBVS || ILLVSTRISSIMÆ ||
DVCISSAE DOMINAE || ELISABETHAE D. IOHANNIS
FRI=||derici secundi Ducis Saxoniae, Landgrauij ...**

Hamerschmidt, Nikolaus

Mulhusii, 1595

VD16 ZV 30718

Abschnitt

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-148817

EN iterum vivi pervenimus omine læto,
Ut vox (q̄ dudū speravim⁹) alta sonaret.
Filius Ecce Dei cœlo demittitur alto,
Plaudite mortales, regi date vota recenti,
(Vestra salus agitur) quo præside secula tandem
Terrea cessabunt, succedent aurea mundo.
Quē cœlum, quē terra tremit, vel quicquid in illis,
Spiritus almus agit, nutu veneratur amico,
Sola tamen posita mentis formidine virgo
Non timet illa DEI aduentum, Sed numinis alti
Plena Creatorem vitæ producit in auras,
Salve virgo igitur, non ullo sanguine nitens,
Sed sola pietate: Decus te suspicit orbis,
Claraq̄ communem superant tua dona pudorem.
Namq̄ illibata Deus ex te nascitur ille,
Cui pater omnipotens sub leges mittere mundum,
Iusticiaq̄ dedit gentes frenare superbas,
Sed quis facta Deus, celebri quis carmine laudes
Almetuas dicat: cum à te ceu fonte perenni
Profluit ubertas cunctarum maxima rerum.
Non ego, si linguas centum, totidemq̄ fideles
Ora ministrarent juvenili in corpore Musæ,
Castaliq̄ mihi vel pocula plena liquoris
Sufficerent, possem laudum comprehendere formas.
Agmina pastorum turba demissa per auras
Aethereas niveo faciem circumdata cultu
Carminē perpetuo dubitant extendere famam.
Sed circumfusi velut ætheris axe ministri
Oscula nascenti puero properata dederunt.
Et si natalem, si clara revolvimus astra
Omnia percipimus cœlo constare sereno.
Cynthia cum phœbo faustos spaciata per orbes
Frigus hyperboreum supplex demulcet & æstus,
Tunc Venus affulget, tunc omni Iuppiter hora,
Felicesq̄ micans præbet Cyllenius ignes,
Vastatum fines Mars iverat Amphitrites,

A 3

Falcis

Falciferiq; senis partum grave sidus in omnem
Invitum tenuit styx atra, umbra q; profunda.
Sidera, quæ primo simul exoriuntur Eoo,
Et quæ noctivago secum trahit Hesperus ortu,
Dulce ministerium convexa per ardua jungunt.
Tunc stupet Orion, sævamq; Lycaonis Arcton
Obliquo retrahit tardus remone Bootes.
Tum verò in numerum montes, Collesq; supini
Ludere, tum rigida motare cacumina quercus,
Arboreiq; simul frutices gaudere videntur.
Tunc rapidos sistunt ingentia flumina cursus.

At postquã Dominum fama super æthera notũ
Solamen genitrix peperit mortalibus ægris:
Nō Solyme ipsa movet, non atria marmore tecta,
Altave magnanimæ ducunt Capitolia Romæ,
Non Tyriæ tenere arces, non tecta cruenti
Herodis cepere Deum: miserata labores
Urbs Bethle infantis Christo cunabula præbet.
Felix ante alias urbes, Rectoris olympi
Splendidum ob exortũ Bethle. Nam laudibus ipsa
Immortalis eris, totumq; verenda per orbem
Cumæ impones æterna silentia vati,
Et gaudia suo obmutescet Apolline Delus.
Reprime nunc vocem magno celebratus honore
Pythice, non ultra clavis dominabere Delphis,
Nec tibi panchæis adolescent ignibus aræ.
Siste tuas Pentheu lacrymas non amplius atra
Eumenides tetro lacerabunt membra cruore,
Nec tua difficili turbabunt tecta ruina,
Imperium pōnet soboles Semeleia luctus
Causa caputq; tui, sic mendax omnia Protheus
Desinet in varias astu se vertere formas.
Nec tu, crede mihi, curru Berecynthia mater
Amplius incedes phrygiæ turrita per urbes
Non vobis cœli regnum, regnive Corona,

Sed

Sed data sceptra Deo, cuius sine fine potestas
Solis ad occasum florebit solis ab ortu.
Hic res sollicitas magno turbante tumultu
Sistet, & oppressum ius lance tuebitur aqua.
Hunc Dominū Nilus, duplex hunc Iordanis unda
Cognoscēt, post hos, Albis, Verarisq; profundus.
Et cui nunc rerum est commissa potentia Sala.
Pinguia culta secans latebroso flumine Nilus,
Irrigat Aegyptum cœlo gratissimus annis,
Euphrates Alia facundos efficit agros,
Indus at immensa venti bonitate secundi
Conferit Eoos alieno semine campos.
Flave Vierra tibi melior vis insita: quamvis
Non beet Arctoo tua frugibus unda colonos:
Tu tamen æthereos optato murmure rores
Largius effundis, tua nectare dulcior unda est.
Tu sacer antiquas etiam baptisate sordes
Abluis, & virus satanæ lethale repellis.
Non hominum nugis, sed rerum credulus uni
Auctoris, sequeris fas & vestigia recti.
Et tibi fert magnum fidei constantia fructum.
Hic Deus Hesperio cœlestis Tybride pulsus
Venit, & obscuris requiescere maluit undis.
Hic habitat, (nec vana fides) vidiſſe fatetur
Incola, testaturq; Deum, cum fronte corusca
Ipse salutiferum de gurgite redderet omen.
Illic præcinctus dum præterit ense viator
Cattorum Augustas sedes, aditusq; timendos,
Ostendens socijs, his, inquit, finibus olim
Saxonici consors & scepri & sanguinis Hæros
Præfuit, hoc flentes steterant in vertice nympha.
Absentē PIETAS cum mœsta sonaret alumnum,
Quamquam ô, sed tantos iuvat exhaurire dolores,
Sentiet ultoris pœnas fortasse Tonantis
Prua cohors tantæ fax, & tuba sæva ruinæ.
Æqua Dei mens est, Sed fors nō omnib. æqua est.

Hunc superum mores, & inambitiosa colentem
Numina pieridas, tanta in discrimina traxit
Liuor iners viciū, peperit Libitina tumultus
Improba sanguineum movit Bellona flagellum,
Afflavitq; suos Ate, scelerata furores,
Sic ope Dirarum Alecto inflammata sororum
Egit in ancipitem tua, DVX pie, vela charybdin.
Si qua mihi liceat componere sacra profanis.
An magis Isacidem, vel te celebrabit Vlyssēm
Vox mea? ter denos plusquam civiliter annos
Carceris in tenebris, ripaq; binominis Istri
Nostra tuis lacrymis, & iniquo crimina luctu
Qui luis, heu vires ultra sortemq; senectæ,
Avulsamq; tuo de corpore meruit acerbo
Funere penelopen non exorabile fatum.
Quos igitur gemitus? vel quæ suspiria tristi
Corde proci trahitis? quo sudant cardine vestri
Telemachi? ah vereor ne turpi perdita luxu
Cernat Agarrenos Ithacensis terra triumphos.

Manibus hoc satis est, nunc ad te Christe revers
Parua morat: inter seposito certamine reges (tar
Pacifici ante tuas aras, paterasq; tenentes
Stabunt, & placida donabunt munera mente.
Hic chorus angelicus spaciofo vertice cœli
Aduclat in venti morem, agmina fusa per agros
Excutiens hominum testatur voce per umbras,
Nunc igitur iuvenes evincti tempora ramis,
Nunc & turba senum gaudens, matresq; decoræ,
Solvite vota Deo, & xtiq; hæc addite verba,
Quas tibi concinimus submisso pectore laudes
Accipe, materies Deus es pulcherrima laudis,
Quem iuvat ex nihilo terræq; marisq; vocare
Semen, & illustres rebus super addere formas.
Vnde tibi cellus, tibi paret & æquoris undæ,
Vt rapidum terræ stupeant consistere Solem,
Vtq; homines videant ignis cessare vigorem.

Autor

Autores, insigni quem tum venerantur honores
Non te villæ vires, non terruit ipse superbus
Lucifer, arma tenens, rutilo sed pulsus olympo
Cum fremitu stygias fugit indignatus ad umbras.
Tēpora iam redeunt, ubi cynthius Orbe peracto
Lætior, aspectu sese mortalibus offert,
Et faciem absterfa depromit nube serenam,
Qui prius learias vergens inuitus ad undas
Cimmeria obduxit latum caligine mundum.
Gratia læta fave, nymphæ gaudete decentes,
Phæniciq; novo gratum aspirate favorem
Nec cessate prius, quàm dicat, fecta quid illa?
Fallimur: an nobis iam secula verna propinquant,
Omnia dum subito patrium vertuntur in ævum,
Dum stipata cohors placidam per membra quietē
Irrigat, & nivea velatum tempora vitta
Accolit adsistens, me suavis Amaracus æquē
Floribus, & dulci puerum complectitur umbra,
Sic facite Aonides, sic & mirabitur ipse,
Venerit ad cunas ut sedula turba piorum,
Vtq; recens nato chorus assurrexerit omnis.

Quamvis non ullo princeps circumdatus auro
Regna tenet, nec ei stellatus laspide fulva
Lectus adest, Tyrio non murice lana rigescit
Ast vitam in tenebris & caula ducit acerbam,
Bos ubi languentem morfu depascitur herbam,
Musa genethliacum tamen ad cunabula carmen
Dicere prompta mea est, mores imitādo vel artem
Angelici cætus, superas qui lætus in auras
Implevit clamore polum, nec verba locutus
Vlla priora, DEO quàm se testantia gratum
O segnes homines mora quæ tenet & ite frequētes,
Vox erat, ite citi, regemq; requirite vestrum,
Hoc opus insuetum supra caput excitet astrum.

Gaudia percipiens vicino pastor in antro
Cursibus adproperat, cumq; urbis moenia Bethles
Ingres

Ingrederetur, ait, summisso hæc poplite verba,
Salve vera salus hominum, mea magna voluptas,
Vos simul eximia læti salvetè parentes,
Infantis virtute Deum quem sapius ipse,
Venturum audiui nostras sarcire ruinas,
Scilicet hunc prisca vates, hunc usq; prophetæ
Prædixere ducem, primusq; sacerrimus autor
Est pater ipse Deus, qui post commissæ parentum
Crimina nostrorum te præmia nascier orbi
Iussit, & inferni fraudes sopire draconis.
At postquam virgo genitrix te sede profectum
Aetherea nostris infantem suggeret oris,
Tunc fessis requiem, miseris sperare salutem,
Tum certum exitijs finem posuisse licebit,
Sis felix, nostrumq; leves puer alme dolorem.

Talis & Aethiopæ loca personat ultima rumor,
Amplificat famam peregrini luminis ortus.
Quiq; vel ingenio, vel præditus artibus Atlas
Axem humero torsit stellis ardentibus aptum;
Ferre onus erubuit, quoniam sine numine vanus
Est labor omnis ait, volventem sidera molem
Quilibet alter agat, me pœnitet huius honoris,
Atlas alter adest, nostro iam cognitus a vo.
Ducit ab Isacia nomen sibi gente, vocantq;
Hunc servatorem Latij, Sotera pelasgi
Hunc coluisse pius est, huic me parere necesse est.
Ergo ego divitijs, & thuris onustus odore
Ad Solymam stella tendam duce fortiter urbem
Muneris autori gratissima munera portans
Causa viæ Deuses, faveas oramus eunti.

Annuit omnipotens, & dona Sabæa ferentem
Quamlibet indignum, cœlestibus intulit astris.

FINIS.